

Projekt

**UCHWAŁA NR XLII/ /2022
RADY GMINY WYRY**

z dnia 26 maja 2022 r.

**w sprawie zmiany uchwały nr XXIII/221/2020 Rady Gminy Wyry z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie
uchwalenia Statutu Gminy Wyry**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 1 oraz art. 40 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 r., poz. 559)

Rada Gminy Wyry uchwala:

§ 1. W załączniku numer 1 do uchwały nr XXIII/221/2020 Rady Gminy Wyry z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Wyry dodaje się § 52a w brzmieniu:

„§ 52a. 1. Przebieg posiedzenia Komisji jest utrwalany za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk.

2. Nagrania z przebiegu posiedzenia Komisji, o których mowa w ust. 1 są udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej gminy oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty.”..

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Uzasadnienie

Dostęp do informacji publicznej jest niezwykle istotną wartością wynikającą z Konstytucji RP. Zgodnie z art. 61 ust. 1 i 2 ustawy zasadniczej, obywatel ma prawo do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej i osób pełniących funkcje publiczne, a uprawnienie to obejmuje m.in. wstęp na posiedzenia kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów, a także możliwość zapoznania się z transmisją obrad tych organów. Jak stanowi art. 18 ust. 1 ustawy dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (...), posiedzenia kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów są jawne i dostępne. Natomiast z art. 18 ust. 2 ww. aktu wynika, że posiedzenia kolegialnych organów pomocniczych (np. komisji rady gminy) są jawne i dostępne, o ile stanowią tak przepisy ustaw albo akty wydane na ich podstawie lub gdy organ pomocniczy tak postanowi. Zgodnie z art. 19 ustawy o dostępie do informacji publicznej, zarówno kolegialne organy władzy publicznej, jak i kolegialne organy pomocnicze sporządzają i udostępniają protokoły lub stenogramy swoich obrad, chyba że sporządzają i udostępnią materiały audiowizualne lub teleinformatyczne rejestrujące w pełni te obrady. (por. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Projektowanie ochrony danych osobowych w związku z transmisją i nagrywaniem obrad kolegialnych organów jednostek samorządu terytorialnego).

Dodane w styczniu 2018 r. ust. 1b i 1c (art. 20 u.s.g.) usankcjonowały częściowo powszechną już dziś praktykę utrwalania przebiegu obrad rady za pomocą urządzeń rejestrujących dźwięk, a niekiedy także również obraz. Na tej podstawie sporządzany jest później protokół obrad rady, zatwierdzany przez radę gminy. Regulację taką zawiera wiele statutów gmin, niektóre z nich dopuszczają też możliwość bezpośredniej transmisji przebiegu obrad rady przez radio, telewizję, Internet lub przy użyciu innych środków technicznych. Nie miało to jednak charakteru powszechnego. Sytuacja ta uległa zmianie, przebieg obrad rad gmin wybranych w 2018 r. jest bowiem obowiązkowo utrwalany za pomocą urządzeń rejestrujących nie tylko dźwięk, ale i obraz. (...) Co więcej, dokonane nagrania są udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej gminy oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty. Nie ulega wątpliwości, że regulacja ta nawiązuje do treści art. 11b u.s.g. i znacznie poszerza zasadę jawności działania organów gminy. (por. Cz. Martysz: Komentarz do art. 20 u.s.g. [w:] B. Dolnicki (red.), Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz, wyd. III, WKP 2021).

Opisywana wyżej zasada jawności działania organów jest w Gminie Wiry istotnie ograniczona, co wynika wprost ze stanowiska Komisji ds. Rozwoju Miejscowości Gostyń przyjętego jednogłośnie przez członków tejże w dniu 29 marca 2022 r. W opisanym wyżej stanowisku Komisja zwróciła uwagę na okoliczność, iż zachowania członków rady gminy podczas posiedzeń stałych i doraźnych komisji nie są znane szerszej opinii publicznej, a nawet są przed nią ukrywane. Jak wskazała Komisja w ww. stanowisku, cyt.: „O ile bowiem posiedzenia Rady Gminy Wiry są transmitowane w Internecie, a nagranie jest powszechnie dostępne, to posiedzenia poszczególnych komisji nie są w ten sposób rejestrowane.” Stanowisko to znalazło aprobatę większości członków rady gminy, w efekcie czego doszło do odrzucenia pierwszego w historii Gminy Wiry obywatelskiego projektu uchwały wniesionego i popieranego przez 1047 mieszkańców gminy.

Dalsze tolerowanie sytuacji, w której działania organów Gminy Wiry są ukrywane przed mieszkańcami, jest nie do pogodzenia z opisywaną wyżej zasadą jawności ich działania, jak też z zasadą demokratycznego państwa prawnego, będącą również podstawową zasadą konstytucyjną w Rzeczypospolitej Polskiej. Ma to znaczenie tym bardziej, iż członkowie Rady Gminy Wiry dostrzegają istotne ograniczenia ww. konstytucyjnych zasad podczas posiedzeń kolegialnych organów pomocniczych rady i wyrażają to w swoich oficjalnych stanowiskach.

Przedłożona zmiana Statutu Gminy Wiry ma na celu wyeliminowanie możliwości ukrywania działalności organów gminy podczas posiedzeń stałych i doraźnych komisji Rady Gminy Wiry, poprzez wprowadzenie praktyki utrwalania ich posiedzeń oraz publikowania nagrań - obejmujących obraz i dźwięk - w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej gminy oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty. Zauważyć trzeba, że przepisy przedmiotowej uchwały nie wprowadzają konieczności transmitowania obrad stałych i doraźnych komisji w czasie rzeczywistym, a jedynie publikację nagrań z przebiegu tychże. Stanowi to daleko idącą gwarancję zapewnienia skutecznej ochrony danych osobowych.

Zgodnie z art. 18 ust. 4 ustawy o dostępie do informacji publicznej ograniczenie dostępu do posiedzeń kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów, z przyczyn lokalowych lub technicznych nie może prowadzić do nieuzasadnionego zapewnienia dostępu tylko wybranym podmiotom. Z uwagi na wynikającą z powszechnie obowiązujących przepisów prawa konieczności rejestrowania sesji Rady

Gminy Wiry, na stanie tutejszego urzędu gminy znajduje się sprzęt techniczny umożliwiający rejestrację obrazu i dźwięku posiedzeń komisji, również tych odbywających się poza budynkiem urzędu gminy (np. Pawilon Handlowy w Wyrach, Dom Kultury w Gostyni). Pracownicy urzędu gminy posiadają co najmniej kilkuletnie doświadczenie w obsłudze stosownego sprzętu i publikacji nagrań. Nie ma zatem technicznych czy lokalowych trudności we wdrożeniu praktyki będącej przedmiotem zmian objętych uchwałą. Takie rozwiązanie nie będzie implikować też potencjalnych trudności w skutecznym zrealizowaniu nagrania, nawet podczas tzw. „komisji wyjazdowych”.

Istotne znaczenie uzasadniające wprowadzenie proponowanych zmian ma nadto fakt, iż posiedzenia komisji odbywają się w określonym miejscu i terminie, które to z różnych względów mogą utrudniać zainteresowanym mieszkańcom obecność na posiedzeniu. Z kolei protokoły - z mocy § 53 ust. 1 Statutu Gminy Wiry - stanowią jedynie skrócony zapis przebiegu obrad. Istotne z punktu widzenia mieszkańców sformułowania i deklaracje, które padły podczas posiedzeń komisji mogą nie znaleźć odzwierciedlenia w protokole z komisji, co niejednokrotnie miało miejsce w przeszłości. Umożliwienie mieszkańcom zapoznania się z przebiegiem całości posiedzenia komisji oraz stworzenie możliwości swobodnego powrócenia do konkretnych wątków i tematów podczas odtwarzania nagrania, w dogodnym dla mieszkańca miejscu i czasie, znacznie poszerzy zasadę jawności działania organów gminy. Publikacja nagrań umożliwi mieszkańcom Wyr i Gostyni oraz innym zainteresowanym osobom i podmiotom łatwiejszy dostęp do informacji o bieżącej działalności organów gminy - do czego mają pełne prawo - oraz będzie pomocne dla mieszkańców gminy w skutecznym kontrolowaniu realizacji zgłaszanych przez nich postulatów i wniosków.